

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Pfv.III.20.348/2024/5. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Bajnok István előadó bíró

Dr. Farkas Attila bíró

Dr. Gáspár Mónika bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője:

Kálóczi, Petrovics és Marofka Ügyvédi Iroda

(Cím2,

ügyintéző: dr. Petrovics Bálint ügyvéd)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Meggyes Attila ügyvéd

(Cím3)

A per tárgya: kölcsön megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 67.Pf.635.729/2023/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 7.P.III.20.957/2020/13.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes és a felperes jogelődje 2008. október 8-án lízingszerződést kötöttek gépkocsi megszerzésének finanszírozására. A felperes jogelődje – az alperes fizetési kötelezettségének elmulasztása miatt – 2010. október 13-án a lízingszerződést azonnali hatállyal felmondta, és felhívta az alperest a fennálló 10.875.537,18 forint tartozása megfizetésére.

[2] A felperes jogelődje 7.720.000 forintért értékesítette a gépjárművet, amelynek elszámolását követően az alperes tartozása 4.250.936 forintra csökkent.

[3] A felperes jogelődje 2011. október 4-én a felperesre engedményezte az alperessel kötött lízingszerződésből eredő követelését. Az alperes, a felperes és jogelődje közös nyilatkozatát az engedményezésről 2011. december 1-jén átvette.

[4] A felperes 2016. március 22-i kérelmére a közjegyző fizetési meghagyást bocsátott ki az alperessel szemben a lízingszerződésből eredő 170.000 forint és járulécai megfizetése iránt. A fizetési meghagyás ellentmondás hiányában 2016. április 15-én jogerőre emelkedett.

[5] A felperes 2019. november 14-én előterjesztett újabb kérelmére a közjegyző fizetési meghagyást bocsátott ki az alperessel szemben 4.080.936 forint tőke és a tőke után 2019. június 14-től számított, a mindenkor i jegybanki alapkamat kétszerese, de minimum évi 20 százaléknak megfelelő mértékű késedelmi kamat és 6.423.287 forint lejárt késedelmi kamat megfizetésére.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[6] A felperes a 2019. november 14-én kezdeményezett fizetési meghagyásos eljárásból perré alakult eljárásban keresetében az alperessel kötött fenti lízingszerződés alapján 4.080.936 forint tőke és az után 2011. október 5. napjától a kifizetés napjáig számított, a mindenkor i jegybanki alapkamat kétszerese, de minimum évi 20 százaléknak megfelelő mértékű késedelmi kamat megfizetésében kérte az alperes marasztalását.

[7] Az alperes ellenkérelme – többek között a kereseti követelés elévülésére is tekintettel – a kereset elutasítására irányult.

Az első- és másodfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[9] A Kúria Gfv.III.30.323/2023/3. számú végzése alapján megismételt másodfokú eljárásban, a felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[10] A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 324. § (1) bekezdésének, a 326. § (1) bekezdésének, 327. § (1) bekezdésének, 329. § (2) bekezdésének alkalmazásával helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a jelen ügyben érvényesített követelés elévült. Egyetértett az elsőfokú bíróság megállapításával, amely szerint a felmondott lízingszerződésből eredő követelés a 2010. október 13-i felmondás hatályosulásával esedékessé vált, ezt követően a követelés elévülését egyedül az engedményezési értesítő 2011. december 1-i átvétele szakította meg. A per alapját jelentő fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem 2019. november 14-i előterjesztését megelőző, 2016. március 22-i kérelem alapján kibocsátott fizetési meghagyás álláspontja szerint nem szakította meg a jelen perben érvényesített kereseti követelés elévülését.

[11] Az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával egyezően leszögezte a másodfokú bíróság, hogy a 2011. december 1. után, 2016. március 22-én előterjesztett fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem csak az ott érvényesített 170.000 forint tőke vonatkozásában szakította meg az elévülést, a jelen perben érvényesíteni kívánt követelés tekintetében nem.

Kifejtette, hogy nem eredményezheti a korábbi eljárásban nem érvényesített követelésrészre az elévülés megszakadását a korábbi jogérvényesítés.

[12] Egyetértett az elsőfokú bírósággal a másodfokú bíróság abban is, hogy a Kúria Pfv.V.22.146/2017/8. számú ítélete – eltérő tényállása miatt – nem volt irányadó jelen perben.

[13] Mindebből a másodfokú bíróság is a jelen perben érvényesített kereseti követelés elévülésére következtetett.

[14] Egyetértett az elsőfokú ítélet jogi indokával abban is, hogy az alperes jogszerűen terjesztett elő érvénytelenségi kifogást, amely a felperes e körben tett tény- és jogállítása hiányában megalapozott volt.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

[15] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[16] Állította, hogy a jogerős ítélet a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdését, a 360. § (1) bekezdését, a régi Ptk. 327. § (1) bekezdését, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 41/D. § (1) bekezdését sérti. Hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria Pfv.V.22.146/2017/8. számú, a Pfv.III.21.290/2022/3. számú (közzé téve: BH 2023.186.) és a Jpe.II.60.054/2022/14. számú határozatától.

[17] Érvelése szerint jelen ügyben nem alkalmazható a 6/2022. számú Polgári Jogegységi Határozat (a továbbiakban: JEH), mert az kizárólag az anyagi jogerő fogalmáról és annak terjedelméről szól a követelés különböző eljárásokban, részekben történő érvényesítése esetén. A JEH nem tartalmaz megállapítást a részkövetelés érvényesítésének elévülésre gyakorolt hatására, így szerinte az ebben a jogkérdésben nem hivatkozható.

[18] Állította a jelen ügyben és a Kúria Pfv.22.146/2017/8. számú határozatával lezárt eljárásban vizsgált jogkérdés azonosságát: a korábbi bírósági igényérvényesítés elévülést megszakító hatása kiterjed-e olyan követelésrészre, amelynek érvényesítésére az elévülési idő elteltét követően kerül sor. Hangsúlyozta, hogy a Kúria elvi jelentőségű álláspontja értelmében, perindítás esetén az elévülés megszakadása nem korlátozódik arra az összegre, amelynek megfizetése iránt a keresetet benyújtották.

[19] Álláspontja szerint a korábbi fizetési meghagyás fizetési felszólításként alkalmas volt az elévülés megszakítására, amelyben azt a szándékát is tudatta, hogy a fennmaradó követelésről nem mond le. Azzal érvelt, hogy a Kúria Pfv.III.21.290/2022/3. számú döntésben kifejtett jogértelmezés alapján, a korábbi fizetési meghagyás kézbesítésével a perbeli követelésrész elévülése is megszakadt, mert a korábbi fizetési meghagyásban és jelen

eljárásban érvényesített követelés nem eltérő követelések, azok nem eltérő jogcímen állnak fenn.

[20] Kifejtette, hogy a Kúria Jpe.II.60.054/2022/14. számú határozata szerint a követelés bírósági úton való érvényesítése az elévülés megszakadásához vezet abban az esetben is, ha a keresetlevél alkalmas a perindításra, de az eljárás során nem születik érdemi döntés. E jogértelmezés alapján – álláspontja szerint – a részkövetelés fizetési meghagyás útján való érvényesítése a jelen ügyben érvényesített követelés elévülését is megszakította.

[21] A felperes a felülvizsgálati kérelmével egyidejűleg felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztett a Pp. 409. § (3) bekezdésére hivatkozással.

[22] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[23] A Kúria a felülvizsgálatot a Pp. 409. § (3) bekezdésében meghatározott kötelező engedélyezési oknak, a felülvizsgálat engedélyezésekor megállapítható fennállása miatt engedélyezte. A jogerős ítélet ugyanis abban a jogkérdésben, hogy a bírósági igényérvényesítés elévülést megszakító hatása kiterjed-e egy olyan követelésrészre, amelynek érvényesítésére csak később, az elévülési idő elteltét követően kerül sor, eltért a Kúria Pfv.22.146/2017/8. számú közzétett határozatától.

[24] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[25] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a fentiek figyelembevételével a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül, azonban az ott megjelölt okból az alábbiak szerint nem találta jogszabálysértőnek.

[26] Figyelembe vette a Kúria, hogy a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa az előtte jogegységi panasz tárgyában indult eljárásban vizsgálta a korábbi részkövetelésre irányuló igényérvényesítés elévülést megszakító hatását. A jogegységi panasz eljárás eredményeként a jelen felülvizsgálati eljárás alatt meghozott, Jpe.II.60.060/2023/7. számú jogegységi hatályú határozat (a továbbiakban: JPE határozat) megállapította egyfelől, hogy a Gfv.30.232/2023/3. számú, jogegységi panasszal támadott ítélet jogkérdésben eltért a Pfv.22.146/2017/8. számú, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett ítélettől; az eltérés azonban indokolt volt, ezért a Kúria Gfv.30.232/2023/3. számú ítéletét hatályában fenntartotta. A bíróságokra nézve kötelező jogértelmezésként megállapította továbbá a JPE határozat, hogy az azonos jogi alapon nyugvó, korábban perben vagy fizetési meghagyásos eljárásban nem érvényesített további követelés elévülését a korábbi részkövetelésre irányuló igényérvényesítés nem szakítja meg. Kimondta továbbá, hogy a Kúria Pfv.22.146/2017/8. számú ítéletének előzővel ellentétes jogértelmezése és a Kúria hasonló tartalmú határozatai nem hivatkozhatók a továbbiakban kötelező erejű határozatként.

[27] A JPE határozat indokolása szerint, a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa az anyagi jogerőhatás érvényesülése tárgyában hozott 6/2022. Jogegységi határozatnak az anyagi jogerőhatás terjedelmét meghatározó indokolására is figyelemmel értelmezte a régi Ptk. 327. §-át, és jutott arra, hogy az elévülés megszakadása kizárólag a bírósági úton érvényesített követelésre nézve következhet be az igényérvényesítés időpontjában. A korábbi bírósági igényérvényesítés elévülést megszakító hatása nem terjed ki arra a követelésrészre, amelynek érvényesítésére később került sor.

[28] A JPE határozatban foglaltakat a felperes felülvizsgálati kérelmének elbírálására konkretizáltan megállapítható, hogy jelen ügyben a jogerős ítélet jogi álláspontja megfelel a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésének és a Kúria által a JPE határozatban megadott kötelező jogértelmezésnek. A felülvizsgálati kérelemben megjelölt közzétett kúriai határozat pedig – kötelező erejűként – már nem volt figyelembe vehető a felülvizsgálati eljárás befejezésekor.

[29] Mivel a felperes kereseti követelésének elévülését nem szakította meg a korábbi fizetési meghagyásos eljárásban gyakorolt igényérvényesítés, az ügyben eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül következtettek a kereset megalapozatlanságára a perbeli követelés elévülése miatt. A JPE határozat eredményeként nem volt megállapítható az sem, hogy a jogerős ítélet eltért volna közzétett és irányadó kúriai határozattól.

[30] A felperes felülvizsgálati kérelmében – ügyazonosság hiánya következtében – tévesen állította, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria Pfv.III.21.290/2022/3. számú és a Jpe.II.60.054/2022/14. számú határozattól.

[31] A Kúria jogértelmezése szerint az ügyazonosság több tényező által befolyásolt, összetett jogi fogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni. Ennek során szigorúan kell venni például az összehasonlított bírói döntésekben alkalmazott anyagi jogszabály egyezőségét (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát (Kúria Jpe.I.60.002/2021/7., Jpe.I.60.005/2021/5.).

[32] A Kúria a Pfv.III.21.290/2022/3. számú határozatban, a kereset előterjesztésének a kártérítési követelés elévülést megszakító hatásával összefüggésben abban a jogkérdésben foglalt állást, hogy a perindítás elévülést megszakító hatása kizárólag az adott eljárásban megszerülésében megváltoztatott, felemelt kártérítési követelés vonatkozásában érvényesül. Mivel jelen ügyben a külön eljárásokban érvényesített követelésrészek elévülésével összefüggésben kell értelmezni a korábbi eljárás elévülést megszakító hatását, így a két ügy között jogkérdésben nincs azonosság.

[33] A Kúria a Jpe.II.60.054/2022/14. számú határozatban pedig arra a jogkérdésre adott választ, hogy mely esetben valósul meg a Ptk. 327. § (1) bekezdése szerint a bírósági úton való igényérvényesítés. Ennek a jogkérdésnek jelen ügyben nem volt jelentősége, ezért a két határozat ugyancsak nem összevethető.

[34] Amennyiben azt lehetett volna megállapítani, hogy a Kúria Pfv.III.21.290/2022/3. számú és a Jpe.II.60.054/2022/14. számú határozat jogértelmezése szerint az azonos jogi alapon nyugvó, korábban perben vagy fizetési meghagyásos eljárásban nem érvényesített

további követelés elévülését a korábbi követelésrészre irányuló igényérvényesítés megszakította, a JPE határozat rendelkezése alapján e határozatok sem eredményezhették annak megállapítását, hogy a jogerős ítélet eltért volna közzétett és irányadó kúriai határozattól, hiszen az olyan jogértelmezésnek minősülne, ami kötelező erejűként nem hivatkozható.

[35] Az előzőekben részletezettek egyben azt is jelentik, hogy nem volt megalapozottnak tekinthető a felülvizsgálati kérelemnek a Pp. 346. § (5) bekezdésére alapított érvelése sem, amelyet a felperes nem önálló jogszabálysértésként, hanem csupán a Kúria közzétett határozatától való eltéréssel összefüggésben állított.

[36] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[37] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, felülvizsgálati eljárási költséget nem számította fel, ezért a Kúria a Pp. 83. § (1) bekezdés szerint nem rendelkezett a perköltség viseléséről.

[38] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[39] E határozat ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

A határozat elvi tartalma

[40] Az elévülés megszakadása kizárólag a bírósági úton érvényesített követelésre nézve következhet be az igényérvényesítés időpontjában. A korábbi bírósági igényérvényesítés elévülést megszakító hatása nem terjed ki arra a követelésrészre, amelynek érvényesítésére később került sor.

Budapest, 2024. október 22.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Bajnok István s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági ügyintéző